

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕОФИТ БОЗВЕЛИ“

град Варна; жк. Младост, ул. „Любчо Патронов“ № 3; телефон: 052 75 10 52;
e-mail: info-403538@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Ивелина Петкова

Директор на СУ “Н. Бозвели“

СТРАТЕГИЯ

за развитие на училището
в периода 2023 – 2028 година

Стратегията е приета на заседание на Педагогически съвет с протокол № 28 на 14.09.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

1. Анализ на вътрешните фактори и външните фактори и актуалното състояние на училището
2. Мисия и визия за развитието на училището
3. Водещи принципи/ценности за развитие на училището
4. Стратегически цели и специфични за институцията цели
5. Приоритетни области
 - 5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване
 - 5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците
 - 5.3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
 - 5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
 - 5.5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
 - 5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание
 - 5.7. Приобщаване на деца и ученици
 - 5.8. Противодействие на тормоза и насилието
 - 5.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование
6. Задачи за постигане на целите

УВОД

Стратегията за развитието на Средно училище „Неофит Бозвели“ определя развитието на училището за периода 2023 – 2028 година, дефинира мисия и визия, извежда ключови области на въздействие, водещи ценности за училището, дефинира постижими стратегически и специфични цели и адекватни дейности за тяхното реализиране.

Стратегията е насочена към осигуряване на по-голяма стабилност и предсказуемост за развитието на училището на базата на задълбочен анализ на текущото състояние на институцията и определяне на външните и вътрешните фактори, оказващи ѝ влияние.

Основна цел на предложените интервенции е осигуряване на качествено и приобщаващо образование за всички ученици, възможност за усъвършенстване и развитие на педагогическите специалисти и изграждане на съвременна и адаптирана към образователните потребности среда. Стратегията цели и определяне на ключовите партньори, както и по-ефективното планиране на задачите и ресурсите през следващите 5 години.

Стратегията за развитие на Средно училище „Неофит Бозвели“ за периода 2023 – 2028 г. отразява промените в образователната политика на Република България, но се стреми и към запазване на традиционните ценности и качество на българското образование. При изготвянето ѝ са отчетени динамиката на средата, промените в техниките и технологиите, влиянието на тези промени върху осъществяваното образование и постоянната необходимост от придобиване на нови знания и практически приложими умения.

Изпълнението на предвидените дейности ще подобри качеството на образованието и подкрепата за личностно развитие, ще повиши компетентността на педагогическите специалисти по отношение на иновативните методи на преподаване и оценяване, на приобщаване на учениците със специални образователни потребности и учениците в риск, ще направи училищната среда по-съвременна и безопасна.

Стратегия за развитие на Средно училище „Неофит Бозвели“ е разработена на основание *чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)* и *чл. 7, ал. 1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор*. В съответствие с разпоредбите на *чл. 263, ал. 4 от ЗПУО* стратегията е насочена към изпълнение на стратегически и специфичните цели в следните приоритетни области:

1. качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
6. предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
7. приобщаване на деца и ученици;
8. противодействие на тормоза и насилието;
9. превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Съгласно *чл. 263, ал. 6 от ЗПУО* задачите за постигане на целите са планирани по години. Резултатите от изпълнението на задачите се отчитат в края на всяка учебна година.

1. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИТЕ ФАКТОРИ (СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ) И ВЪНШНИТЕ ФАКТОРИ (ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ) И АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ

Като част от система, училището се влияе от националните и регионални политики в сферата на предучилищното и училищното образование. Влияние върху средата и реализираните дейности оказват различни външни и вътрешни фактори.

Анализът на влиянието на вътрешните и външните фактори на училищно ниво е направен в контекста на историята и развитието на училището, традиционните за училището ценности – осигуряване на качествено образование и подкрепа за развитието на всеки ученик, но и при отчитане на стратегическата рамка за европейско пространство за образование – насърчаване на добрите постижения в областта на основните умения и успешното завършване на образованието от всички ученици, образование за екологичния преход, повишаване на компетентността и мотивацията.

Силни страни

Неизменен стремеж към осигуряване на качествено образование за всички ученици в училището чрез съчетаване на традиционни и иновативни методи на преподаване, ориентирани към придобиване на компетентности.

Ефективно и резултатно обучение по общообразователни предмети, профилирани и по предметите от професионална подготовка. Предоставяне на обучение по професии и специалности, търсени на пазара на труда.

Предоставя се подкрепа за личностното развитие и усъвършенстване на учениците чрез всички предвидени възможности – допълнително обучение и консултации, занимания по интереси, преодоляване на обучителните затруднения, кариерно ориентиране, психологическа подкрепа, логопедична работа, ресурсно подпомагане.

Осигурена е възможност за включване в целодневна организация на учебния ден на учениците от подготвителните групи и от начален етап.

Училището е важна част от живота на общността и е средище за запазване на българската идентичност, история и култура, представени чрез отбелязване на чествания, празници и чрез съхраняване на ритуали.

Броят на учениците през последните три години нараства значително: 2020/2021 – 594 ученици; 2021/2022 – 661 ученици; 2022/2023 – 725 ученици.

Изгражда се и се развива у учениците хуманност, граждански екологични и интеркултурни ценности.

Насърчава се здравословния живот и активния спорт и се създават условия за прилагането им в училището.

Училището развива ученическото самоуправление и партньорствата – активно си сътрудничи с общественения съвет, училищното настоятелство, институциите и неправителствени организации.

Чрез планирането на вътрешноинституционална квалификация и обучения от външни организации се дава възможност за постоянното усъвършенстване на педагогическите специалисти в училището.

Предвиждат се средства от издръжката на бюджета на училището и се привлича допълнително финансиране по национални програми и проекти за осигуряване на постоянното модернизирание на

физическата среда.

Въведени са облачните технологии, а със заложеното чрез STEM концепцията на Средно училище „Неофит Бозвели“ осъвременяване на технологичната обеспеченост и въвеждането на нови технологии, ще се осигури свободен и равен достъп до информацията както за педагогическите и непедagogическите специалисти, така и за учениците.

Ефективно се реализират дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и недопускане на отпадане на ученици през предходните години.

Осъществява се системен контрол върху всички аспекти от дейността на училището.

Използване на информационните технологии за ефективна комуникация с родителите, партниращите работодателски организации и институции;

Дейностите се популяризират на сайта на училището и в социалните мрежи.

Финансовите ресурси се използват ефективно и целесъобразно.

Слаби страни

Незадоволителни резултати от националните външни оценявания и държавните зрелостни изпити на учениците.

Допускане на голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини от учениците в гимназиалните етапи.

Затруднена комуникация между участниците в образователния процес – ученици, учители и родители и недостатъчната им ангажираност с проблемите в училище.

Недостатъчен единен разходен стандарт за ученик, който да осигури оптимално качество на учебно - възпитателния процес, отчитайки реалната пазарна среда на услугите, доставките, материалите и други.

Недостатъчен финансов ресурс за осигуряване на необходимата текуща и надграждаща професионална квалификация на учителите, с цел прилагане на съвременни технологии в преподаването, насочени към формирането на компетентности.

Недобро състояние на материалната база, поради липса на средства за саниране на сградата и за подобряване на енергийната ефективност.

Липса на достъпна архитектурна среда.

Възможности

Превръщане на училището в културно средище за общността.

Осигуряване на възможности за изява на учениците чрез популяризиране и включване в различни инициативи и състезания на училищно, регионално и национално ниво.

Популяризиране на добри модели и постижения на учениците и педагогическите специалисти.

Използване на разнообразни възможности, включително по програми и проекти, за

продължаваща квалификация на педагогическите специалисти.

Мотивиране на учителите за квалификация и промяна на методите на преподаване за диференциация на преподаването и ориентиране към потребностите на учениците.

Намаляване на агресията и неприемливото поведение на учениците чрез участие в инициативи.

Използване на техниките и технологиите за мотивиране и привличане на учениците.

Въвеждане на Проектно базирано обучение и Модел 1:1 в прогимназиален и гимназиален етап, базиран на иновативни решения и интерактивни методи на обучение;

Възможности за разкриване на нови специалности по професии и изграждане на нови успешни партньорства с работодатели за провеждане на професионална практика на учениците.

Сътрудничество с институциите, осигуряващи подкрепа за личностно развитие, в това число и кариерно ориентиране.

Партньорство и членуване в ИКТ Клъстер – Варна.

Повишаване на социалната отговорност на училището чрез активно включване в каузи на учениците, педагогическите и непедагогическите специалисти.

Прецизиране на документацията, изготвяна на училищно ниво и използване на облачните компютърни технологии за оптимизиране на документооборота.

Мотивиращо използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и допълнителното материално стимулиране на педагогическия и непедагогическия персонал.

Подобряване на образователната среда чрез участие в различни национални програми и проекти, както и чрез дейностите по инвестиционните проекти и процедури в План за възстановяване и устойчивост.

Превръщане на СУ „Неофит Бозвели“ в иновативно училище с акцент върху социалната и емоционалната интелигентност и компетентности.

Поетапно изграждане на елементите на достъпна архитектурна среда.

Подобряване на спортната инфраструктура.

Включване в национални програми и проекти.

Заплахи

Намалена академична и методическа подготвеност на завършващите педагогически специалисти.

Спад на мотивацията и амбицията на учениците.

Подценяване значимостта на професионалното образование при избора на училище след основно образование.

Недостатъчен авторитет на професията „учител“ за част от учениците и родителите им.

Слаба заинтересованост на част от родителите от образованието на децата им и от осъществяваните дейности и инициативи в училището.

Увеличаване на броя на учениците, които се отглеждат от роднини или в непълни семейства.

Намаляващо благосъстояние на семействата.

Увеличаване на липсата на принадлежност у учениците.

Ограничаване на възможностите за допълнително финансиране на образователните институции и преразпределение на финансиране от второстепенния разпоредител с бюджет.

Зависимостта на финансирането от броя на учениците;

Липса на достатъчно финансиране във връзка с повишаването на цените на енергоносителите.

Затруднения при планиране на финансови ресурси, поради разминаване по учебна и финансова година.

Проблеми, произтичащи от невъзможността за директно кандидатстване като бенефициент на средства за сградния фонд.

Внезапна поява на кризи.

Извод

Извършеният SWOT анализ показва, че въпреки продължавашата квалификация на педагогическите специалисти, усъвършенстване на методите на преподаване и въвеждането на нови модели на обучение на учениците, материалната база е от решаващо значение за провеждане на ефективен учебен процес и създаване на позитивен климат за развитие в училищната среда.

Изграждането на сплотена училищна общност ще повлияе положително на проблеми, свързани с мотивацията, екипната работа, отсъствията, образователните резултати, което ще доведе до възможности за повишаване на качеството на осъществяваното образование и предоставяната подкрепа за личностно развитие на учениците.

Нормативната уредба посочва родителя като равностоен участник в образователния процес, но все още привличането и ефективното сътрудничество с част от родителите е предизвикателство пред екипа.

Успешен подход за решаване на възникващите проблеми е търсенето на сътрудничество в училището и извън него със заинтересованите страни и обществените организации.

2. МИСИЯ И ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО

Динамиката на обществения живот и интензивността на темповете, с които се променят технологиите, поставят пред училището редица предизвикателства. За справянето с тях е необходимо всеки човек да притежава базова и функционална грамотност в областта на четенето, математика, природните науки и технологиите, както и умения за критично мислене и изразяване на аргументирано мнение. Необходими качества на личността за реализация ще са и етично поведение, приемане на различията, отговорно поведение, лидерство, инициативност и комуникативност.

2.1. Мисия: да осигури висококачествена общообразователна, профилирана и професионална подготовка на учениците, основана на съвременните достижения на науката и на традициите в обучението, както и на общочовешките ценности.

Това ще осигури на учениците успешна реализация на пазара на труда, ще им предостави възможности за продължаване на образованието във висше училище и ще бъдат подготвени да се адаптират към непрекъснато възникващите нови професии.

2.2. Визия: СУ „Неофит Бозвели“ е училище с традиции и бъдеще, което предлага качествено и ефективно обучение по общообразователни, профилирани и професионални предмети и области, създава устойчиви и приложими педагогически модели и управленски практики.

Визията на СУ „Неофит Бозвели“ за периода 2023-2028 година е да се превърне в едно съвременно и модерно учебно заведение, предлагащо на своите възпитаници технологична, позитивна и контролирана учебна среда, въвеждане на Проектно базирано обучение и поетапно въвеждане на Модела 1:1 (персонално устройство за учебната работа на всеки ученик), изграждане на STEM център и специализирани кабинети по професиите, които предлага.

В посочения период СУ „Неофит Бозвели“ ще кандидатства за статут на иновативно училище в областта на емоционалната и социална интелигентност и компетентности.

3. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ/ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Формулирайки ценностите за развитието на училището ние се водим от принципите на демократичния образователен модел, но едновременно с това се стремим да запазим традициите и качеството на българското образование. Нашите ценности са изградени във времето и са формирани от учителите и учениците.

Ориентираност към личността е нашият водещ принцип. Отчитайки колко уникален е всеки човек ние се стремим да индивидуализираме предоставяното образование и подкрепа и да намерим път към всяко дете.

Равен достъп за всеки ученик, като се осигури качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите му.

Взаимно уважение, равнопоставеност и лична свобода са основа на отношенията и действията на всички членове на училищната общност. Ние вярваме, че свободата се осъществява в рамките на ненарушаване на чуждите права и неприкосновеност и трябва да гарантира собствената и чужда безопасност.

Естественият стремеж за учене е заложен у всеки човек и се проявява в условия на свобода, а училището трябва да я осигури и гарантира за учениците.

Плуралистично учене – ние вярваме, че човек учи отвсякъде, по всяко време и по различни начини. Това определя разнообразието от средства и методи, които прилагаме, за да постигаме образователните цели, които си поставяме.

Училището подкрепя, развива и стимулира **сътрудничеството между учениците**, а не конкуренцията на всяка цена между тях.

Въвеждане на нови техники и технологии, което ще даде възможност за прилагане на разнообразни методи на преподаване, ще динамизира процеса на учене и ще направи учениците активни участници.

Запазване на традициите е важно за нас, защото ние вярваме, че пазейки ценностите, уменията и практиките, които отразяват същността ни, можем да стигнем навсякъде, без да загубим себе си и пътя.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И СПЕЦИФИЧНИ ЗА ИНСТИТУЦИЯТА ЦЕЛИ

4.1. Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа в променяща се среда

Качествената общообразователна, профилирана и професионална подготовка налага внедряването на иновации и съвременни технологии в учебния процес и модернизирание на образователната среда:

- Ориентация на осъществяваното образование към придобиването на ключови компетентности.
- Въвеждане на иновации свързани с емоционална и социална интелигентност на учениците.
- Повишаване на резултатите от обучението на учениците, чрез въвеждане на проектно базирано обучение; изграждане на СТЕМ пространства и стаи и въвеждане на Модел 1:1.
- Подобряване на резултатите на училищно ниво на външните оценявания.
- Изграждане на активни партньорства с работодатели предоставящи обучение в реална работна среда на учениците, което ще:
 1. допринесе за усвояване на практически умения у учениците;
 2. осигури тяхната конкурентоспособност на пазара на труда
 3. развитие на личностните качества на учениците;
 4. формира общочовешки ценности и добродетели, като толерантност, уважение, честност, отговорност, комуникативност, чувствителност към гражданските права и към задълженията на всеки един член от обществото;
 5. развие уменията им за работа в екип;
 6. насърчи креативността и творческото мислене.

4.2. Осигуряване на условия за подкрепа и личностна изява на учениците

- Насочване на осигуряваната подкрепа към специфичните образователни потребности на учениците.

- Предоставяне на възможност за изява на учениците чрез включване в различни дейности по интереси.

- Дейности за подкрепа на талантиливи ученици за участие в олимпиадите и състезанията.
- Осигуряване на качествено допълнително обучение на нуждаещите се ученици.
- Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.
- Кариерно консултиране на учениците при завършването на степен или етап.
- Създаване на подкрепяща среда и изграждане на достъпна архитектурна среда.

4.3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование

- Включване на педагогическите специалисти в обучения и квалификации за иновативни методи на преподаване, свързани с изпълнение на СТЕМ концепцията на училището.

- Квалификация за осъществяване на педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.

- Обучения и квалификации на педагогическите специалисти свързани с въвеждане на иновации в преподаването с акцент емоционална и социална интелигентност при учениците, както и с повишаване познанията и уменията за работа с деца със СОП.

- Включване на ръководния екип в иновативни методи за управление на училището.

4.4. Прилагане на иновации в осъществяваните образователни дейности и изграждане на съвременна среда

- Въвеждане на иновативни педагогически практики за повишаване на осъществяваното образование.

- Осъществяване на партньорства с училища, развиващи и прилагащи иновации.

- Изграждане на иновативна физическа среда и адаптирането ѝ към прилагането на иновативни методи.

4.5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

- Патриотично възпитание и формиране на национално самосъзнание.

Формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност.

4.6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси

Модернизиране на средата в съответствие със съвременните изисквания за компетентностно ориентирано образование изисква на първо място основен ремонт на сградата на училището (външна и вътрешна част).

Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии ще се реализира поетапно.

Модернизиране на спортната инфраструктура на училището.

Изграждане на STEM център и STEM кабинети.

Участие по програми и проекти за модернизиране на физическата среда в училище.

4.7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение от учениците

- Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите.

- Включване на учениците в дейности за намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

- Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

- Обучения на педагогическия персонал свързани с превенция на агресия и тормоз в училище.

- Партньорство с МКБППМН, както и с ИДПС към Трето Районно управление – Варна.

4.8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието ѝ във времето

- Подобряване на взаимодействието с родителите и привличането им като активен участник в образованието на децата им.

- Дейности за изграждане на активен ученически съвет.

- Ефективно сътрудничество с обществения съвет и училищното настоятелство.

- Осъществяване на партньорства с неправителствени организации и културни институции.

4.9. Гражданско, здравно и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

- Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравното образование и здравословното хранене.

- Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации.

- Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие.

- Развитие на физическа активност и различни видове спорт.

5. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване

Стратегическа цел на училището е повишаване на качеството на предоставяното образование. За реализацията на тази цел са разработени мерки, съобразени със спецификата на институцията. Мерките целят непрекъснато подобряване на условията и разработване на ефективна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Предвидените мерки са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, с националните и регионалните приоритети и със *Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)*.

При изготвянето на мерките е следван подход, при който са оценени благоприятстващите фактори и резултатите на различни нива. За да бъде ефективен моделът ще бъде следван цикличен подход със следните фази: планиране на мерки и дейности, изпълнение, проверка на постигнатите резултати и корекционни действия по отношение на мерките и дейностите за тяхното изпълнение.

Качеството на образованието в училище се осигурява при спазване на следните **принципи**:

1. Подход, ориентиран към постигане на образователни резултати;
2. Фокус върху потребностите и възможностите на учениците;
3. Постоянство на целите на училището;
4. Лидерство;
5. Предоставяне на възможности за развитие и участие на учениците и педагогическите специалисти;
6. Непрекъснато обучение, иновации и усъвършенстване;
7. Развитие на партньорствата;
8. Приемственост на политиките и постиженията;
9. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
10. Социална отговорност

Целите, които си поставяме са:

1. Повишаване на качеството на осъществяваното обучение в училището;
2. Образователен напредък и подобряване на индивидуалните резултати на учениците;
3. Повишаване на резултатите на училището на външните оценявания.

За постигане на целите се реализират **мерки в няколко направления**:

1. Мерки, свързани с педагогическите специалисти:

- 1.1. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование.
- 1.2. Подобряване на предварителната подготовка на учителите и планирането за учебните часове.
- 1.3. Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности.
- 1.4. Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на компетентностите на учениците.

2. Мерки, свързани с учениците:

- 2.1. Осигуряване на консултации и допълнително обучение на учениците.
- 2.2. Развитие на компетентности в сферата на гражданското, здравното и интеркултурното образование.
- 2.3. Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.
- 2.4. Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади и други училищни и извънучилищни инициативи.
- 2.5. Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение.

3. Мерки, свързани с училището:

- 3.1. Анализ на резултатите от обучението през различните периоди и от външните оценявания.
- 3.2. Подобряване на физическата среда (основен ремонт на сградата на училището, текущи, належащи ремонти, изграждане на СТЕМ стаи)
- 3.3. Създаване на достъпна архитектурна среда.
- 3.4. Въвеждане на иновации в СУ „Неофит Бозвели“, чрез реализиране на СТЕМ концепция, въвеждане на Проектно базирано обучение и Модел 1:1
- 3.5. Развитие на култура за иновации и поддържане на статут на иновативно училище.
- 3.6. Стимулиране на умения за работа в дигитална среда и за ползване на дигитални ресурси.
- 3.7. Създаване на условия за видимост и прозрачност на управлението на образователния процес и иновациите.
- 3.8. Създаване на трайни партньорства с представители на бизнеса и
- 3.9. Участие в училищни, общински, национални и международни програми и проекти.
- 3.10. Ефективна комуникация с родителите.
- 3.11. Контролна дейност с акцент върху педагогическия контрол.
- 3.12. Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.

Мерките за подобряването на качеството се реализират чрез дейности по оперативните цели.

5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

Патриотичното възпитание е част от процеса за формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание, възприемане и спазване на обществените норми на поведение. Във време, в което ценностите на много хора са изместени и те нямат точни ориентири, ролята на училището за патриотичното възпитание на децата и учениците е още по-отговорна и важна. Патриотичното възпитание е в основата на формирането на национално самочувствие и идентичност.

Безспорен ангажимент на училището е запознаване на учениците с историческите успехи, приноса на българите в науката, в културата и в спорта.

За нас отбелязването на традиционни празници не е част от дейностите само в началния или прогимназиалния етап, въпреки че приобщаването на учениците в по-горните класове е по-трудно. Един от начините това да бъде постигнато е съществуването на училищни ритуали, които се съхраняват и предават.

Аспектите, в които са насочени взаимодействията за патриотично възпитание, са част от възпитателната стратегия:

- Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи;
- Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство;
- Информирание за научните, културните и спортните постижения на представители на българската нация;
- Участване в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование;
- Организиране и провеждане на дейности по посока на синергия между националната и европейската идентичност.

Голяма част от тези взаимодействия се осъществяват в общообразователните учебни предмети, като това е най-изразено в обществените науки и гражданското образование. Важна роля за патриотичното възпитание има и часът на класа. Посещенията на кино, театър и спортни събития са част от стимулиращите мерки за учениците и отговорност на класните ръководители е тези възможности да бъдат пълноценно оползотворявани.

Патриотичното възпитание е част от времето за проектни и творчески дейности за учениците от I до III клас. Дейности с такава насоченост се планират при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време. Искаме нашите ученици да опознаят красотата на България, да посетят най-важните географски, исторически и културни забележителности и да видят многообразието на родината ни.

Посещението на географски, исторически и културни забележителности е само част от дейностите за формиране на национална принадлежност и гордост. В това отношение националните програми с модули, свързани с темата, са от изключителна важност и увеличават капацитета на училището за постигане на резултати в областта.

В проектните дейности също се поставя акцент на патриотичното възпитание. Включването по европейски програми дава възможност да представим нашата идентичност, култура, история и постижения на нашите партньори, но и да се запознаем с характерното за техните страни. Вярваме, че само ако познаваме добре собствената си идентичност, бит и традиции можем да оценим кои сме всъщност и да бъдем достойни европейци.

За осъществяването на патриотичното възпитание училището си сътрудничи с Регионалното управление на образованието, общинската администрация, училища партньори, културни институции и спортни клубове, както и с отделни личности.

5.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности

Физическата активност, здравето и качеството на живот са тясно свързани. Важната роля, която физическата активност има за цялостното влияние върху живота и здравето на човека, се отчита на национално и европейско ниво.

Традиционно децата и учениците участват в различни видове физическа активност – играят игри

и практикуват различни спортове. През последните години новите модели на развлечение (компютри, мобилни устройства, социални мрежи) все повече набират популярност. В резултат от това физическата активност на младите хора спада и голяма част от тях имат наднормено тегло или дори затлъстяване.

Стратегии за насърчаване на положителното отношение на учениците към физическата активност в училището са:

- Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище.
- Поддържане на безопасни и модерни физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения.
- Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците.

Важно е учениците да бъдат поощрени да поемат отговорност за тяхното участие във физически дейности. Това може да бъде постигнато като им се даде шанс да изберат сами спортните дейности, в които биха искали да участват. Този елемент на избор е изключително важен, за да могат учениците да помогнат в очертаването на техните предпочитания, идентифициране на бариери пред участието им и предлагане на промени, които да повишат и задържат високи нивата на активност.

5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

- изграждане на автономна личност, която отстоява общочовешките ценности, демократичните принципи и човешките права, познава институциите на демократичното общество, приема различията, цени своята културна идентичност, взема самостоятелни решения и носи отговорност за тях;
- функциониране на училището като институция, възпитаваща в демократични ценности, насърчаваща инициативност, отговорност, солидарност, утвърждаваща устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от агресия, изграждаща и

поддържаща позитивен психологически климат и създаваща позитивна образователна среда за диалог.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализира:

- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;
- чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование.

Задачите, които си поставя училището при реализирането на дейностите са изграждане на общност, патриотично възпитание, възпитание в дух на толерантност и интеркултурен диалог, изграждане на здравна култура, екологично възпитание и познаване на принципите на устойчивото развитие, развитие на финансовата и правната грамотност на учениците, превенция на насилието.

Поставяме акцент и върху безопасността на движението по пътищата и действия при бедствия и аварии и оказване на първа помощ, защото развитието на тези базови умения прави учениците по-съпричастни и отговорни, но в критична ситуация може да се окаже умение, което спасява човешки живот.

Оперативните цели, които училището определя като водещи за осъществяването на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, са:

- Възпитаване на гражданска активност и толерантност;
- Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
- Екологично възпитание и изграждане на здравна култура.

5.5. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Дейности за предотвратяване на отпадането на ученици се осъществяват в училището в продължителен период от време, но през последните години училището изгражда последователна политика за постигане на максимален обхват и ефективно включване на учениците в образователния процес.

Процесът обхваща различни аспекти от функционирането на институцията и изисква целенасочени усилия от всички педагогически и непедагогически специалисти. Целите, които си поставихме с влизането в сила на *Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст* и които продължаваме да поддържаме са:

Създаване на добри условия и организация на образованието на учениците, подлежащи на задължително училищно образование. Съвременната и подкрепяща физическа среда е от важно значение учениците да се чувстват комфортно и институцията да бъде не само място, където те учат, но и за отход и за социални контакти. Да направим училището привлекателно за нас не е клише, а цел, която допринася за приобщаването на учениците.

Без съмнение друга не по-малко важна част от дейността е **планирането и реализацията на дейности за подкрепа за личностно развитие** на учениците. Най-непосредственото е сформиранието

на различни клубове по интереси. Процесът се предхожда от провеждане на анкети относно предпочитанията и талантите на учениците. Стремим се да оползотворим всички съществуващи възможности за организиране на дейности по интереси, които се финансират както от бюджета на училището, така и по програми и проекти. Особено важно е включването в такива клубове на учениците с ниска мотивация, които по-често се превръщат в аутсайдери и отпадат от образователната система. Организирането и провеждането на дейности в извънучебното време също влияе положително на връзката с училището.

Изграждането на ефективни модели на взаимодействие между училището и семействата за активно включване в процеса на образованието на родителите също допринася за ограничаването на негативните процеси, водещи до отпадане на ученици. Въпреки че понякога комуникацията е много затруднена, спазването на принципи като уважение към всеки родител, независимо от различните гледни точки и социален статус, постоянна връзка и информиране относно развитието на детето му, създаване на условия за участието на родителя в различни образователни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други.

За да се гарантира успеха на дейността по обхващане, включване и предотвратяването на отпадането е важно **сътрудничеството с институциите, които имат непосредствени ангажименти по Механизма**, но и с организации, които могат да повлияят на ученика, семейството или обкръжението му. Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, община, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“ са необходими във всеки случай, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта.

Процесът на проследяване на посещаемостта е важен за своевременното идентифициране на проблем за конкретен ученик. Съществуващата практика за ежедневно контролиране от класните ръководители и своевременно уведомяване на педагогическия съветник/медиатора за изясняване на причините за отсъствие на ученик, за когото не е подадена предварителна информация, дава възможност за адекватна и навременна реакция от училището и семейството и не позволява възникнал проблем да ескалира.

Ролята, която **класните ръководители** имат за предотвратяването на проблемната посещаемост, а оттам и за риска от отпадане, е безспорна, тъй като те са хората, които най-често и непосредствено комуникират с учениците от паралелката и родителите. Те първо могат да установят зараждането на проблем и да приложат адекватните мерки за решаването му.

Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното поведение на ученици, включително налагане на санкции, също има своето въздействие за ограничаване на отсъствията.

За осъществяване на дейностите по механизма на училищно ниво е определен **представител в екипа за обхват** за района, в който се намира училището. Негов ангажимент е иницирането на действия на включените в екипа участници от различни институции, в зависимост от конкретния случай. На училищно ниво е определен и администратор за работа с Информационната система за реализация на механизма „Посещаемо и безопасно училище“, който проследява данните за учениците в риск и тези, за които следва да бъдат предприемани действия от екипа за обхват. Администраторът отразява с системата данните от извършените обходи и определените мерки.

Създаването на организация и осъществяването на контрол от страна на училищното ръководство по изпълнение на функциите на педагогическите и непедагогическите специалисти във връзка с ограничаване на отсъствията и предотвратяване на отпадането е от ключово значение за

успешното осъществяване на дейността.

В зависимост от причините за проблемна посещаемост, риск от отпадане или отпадане от образователната система на учениците се предприемат мерки, насочени към:

- Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности.
- Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от бабите и дядовците си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми.
- Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден.
- Предоставяне на финансово или друго материално подпомагане на ученици от социално слаби семейства.
- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.

5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Предоставянето на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик е регламентирано в *Закона за предучилищното и училищното образование*. Осигуряването на равни възможности на децата и учениците е във фокуса на стратегическите документи в сферата в т.ч. и чрез приетата през 2022 г. *Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030)*.

В училището е създадена среда, в която безпроблемно общуват представители на различни култури. Интеркултурно образование се осъществява във всички видове училищна подготовка по учебните предмети, както и в часовете на класа. Изграждат се положителни нагласи към включващо обучение в участниците в образователния процес – учители, ученици и родители.

Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности, и възможност за личностна и професионална реализация независимо от произхода на учениците, е осмислена цел на училището. **Принципите**, които са водещи за дейността в Средно училище „Неофит Бозвели“, са:

- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Равен достъп до образование и приобщаване на всеки ученик;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Реализацията на принципите се осъществява чрез дейности по **оперативните цели**:

- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
- Осъществяване на интеркултурно образование.

5.7. Приобщаване на деца и ученици

Интеграцията и приобщаването са важен аспект от образователните политики на Европейския съюз, както и от националните стратегическите и нормативните документи в сферата на предучилищното и училищното образование. *Законът за предучилищното и училищното образование* регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя приобщаващото образование като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на

разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), приета през 2021 г., е синхронизирана със стратегически документи на глобално и европейско ниво и представя визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. В нея са поставени цели за приобщаване на всеки етап от образованието, свързани с:

- Прилагане на приобщаващи модели за адаптация и плавен преход между отделните етапи и степени на образование;
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение;
- Системно кариерно ориентиране и консултиране на учениците във всеки един етап на обучение за откриване на професионалните им интереси.

Ефективното включване, трайното приобщаване и образователната интеграция е и една от приоритетните области на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България.

Основна цел на осъществяваното образование е интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Отчитайки стратегическите и нормативните регулации, целите, които си поставяме на училищно ниво, са:

- Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците;
- Своевременно установяване на обучителни затруднения и адекватна интервенция на педагогическите специалисти за преодоляването им;
- Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация;
- Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства.

Осигуряваната подкрепа е обща и допълнителна.

Осигурявана **общата подкрепа** за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални

образователни потребности, в риск, с изяви дарби и с хронични заболявания. Тя включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работят психолог, педагогически съветник, логопед и ресурсни учители. При необходимост училището осигурява необходимите специалисти за осъществяване на допълнителната подкрепа от други институции в сферата на предучилищното и училищното образование.

Екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване. Извършва се оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипът извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай. Обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

За осъществяване на процеса на приобщаване на учениците училището участва и по национални и програми и проекти, реализиращи дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

5.8. Противодействие на тормоза и насилието

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование (наричан по-нататък за краткост „Механизъм“) дава дефиниции на понятията „тормоз“ и „насилие“, характеристиките им и разликите между тях и признаците, по които да бъдат разпознати проявленията им.

За противодействие на тормоза и насилието училището изгражда цялостна политика, елементи от която са подкрепата за личностно развитие на детето и ученика, изграждането на позитивен организационен климат, утвърждаването на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. В съответствие с Механизма се стремим към изграждането на сигурна образователна среда, базирана на следните принципи:

1. Изграждане на позитивна култура и климат, които:
 - 1.1. приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
 - 1.2. дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
 - 1.3. насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
2. Ефективно лидерство.
3. Прилагането на цялостен институционален подход.
4. Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците.

5. Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информирани, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието.
6. Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информирани), които:
 - 6.1. развиват емпатия, уважение и резиланс сред децата;
 - 6.2. ясно адресират агресивно поведение;
 - 6.3. изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.
7. Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз.
8. Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда.
9. Партньорство с родителите.
10. Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден **координационен съвет** в състав:

Председател:

..... (име и фамилия) – на длъжност

Членове:

1. (име и фамилия) – на длъжност
2. (име и фамилия) – на длъжност
3. (име и фамилия) – родител;
4. (име и фамилия) – ученик.

При постъпването си в институцията педагогическите специалисти и останалите служители се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, като при възникване на въпроси относно прилагането му в училището се консултират с педагогическия съветник.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден **координационен съвет**. Съветът отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

Изготвената **оценка на ситуацията** съдържа описание доколко страните са запознати с темата за насилието и тормоза, какви са видовете насилие и тормоз, колко често се проявяват и какви са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента и какво трябва да се предприеме.

Оценката се организира от ръководството на училището и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година.

Координационният съвет изготвя **план за превенция и интервенция на насилието и тормоза**, който се утвърждава от директора. В плана се очертават **дейности за превенция и интервенция** и сроковете и отговорниците за изпълнението им.

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. На училищно ниво се планират разнообразни дейности с партньорството на родителите както за превенция, така и при интервенции в случаи на тормоз и насилие.

В съответствие с Механизма на училищно ниво е обезпечено ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза, възможност за консултиране с педагогически съветник, информация и материали по темата за насилието и тормоза в училище.

Стратегическа цел на училището е недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището. За реализацията на тази цел се следва Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Реализацията на Алгоритъма е свързана с изготвянето и ежегодното актуализиране на пакет от документи. Отговорност за организацията на дейността и съществен принос за реализацията имат председателят и членовете на Координационни съвет.

Целта Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции, заложенa в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) дава възможност през периода на действие на настоящата Стратегия приоритетно да бъдат реализирани дейности за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин, квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието, включване в инициативи на регионално и национално ниво за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза, споделяне на успешни практики с такава насоченост, както и модернизирани на системите за сигурност и контрол на достъпа в училището.

Част от дейностите на училищно ниво се осъществяват при изпълнение на оперативна цел Приобщаване на ученици с проблемно поведение, поведенчески отклонения и разстройства.

Следва да се отбележи, че тематиката за противодействие на тормоза и насилието не може да бъде разглеждана самостоятелно. Дейности за преодоляване на прояви на агресия се реализират и в част от останалите приоритетни области на Стратегията.

5.9. Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование

Превенцията на риска от ранно отпадане е стратегическа цел в рамковите европейски и национални документи. Отчитайки предотвратяването на отпадането от училище като национален и регионален приоритет, през последните години в СУ „Неофит Бозвели“ осъществяваните дейности за превенция на риска от отпадане от образователната система са чрез активното участие на педагогическите специалисти и учениците, търсейки подкрепата и сътрудничеството на родителите и институциите.

Настоящата визия за превенция на риска от ранно отпадане от училище е естествено развитие на изготвената в предишни периоди училищна програма, конкретизираща ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на *Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013 – 2020)* и *Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020*.

Приоритетна област Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция на *Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)* адресира цели и групи мерки към превенцията на риска и ранното отпадане от образователната система, насочени към учениците и семействата им, но и към развитие на уменията на педагогическите и непдагогическите специалисти в училищата за работа с ученици в риск от

отпадане от образователната система.

Целта, която си поставяме, е изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система. Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности в следните направления:

- Осигуряване на позитивна и подкрепяща образователна среда;
- Повишаване на качеството на осъществяваното образование;
- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи;
- Повишаване на качеството на образование на учениците със специални образователни потребности;
- Подкрепа на личностното развитие на учениците;
- Кариерно ориентиране и консултиране;
- Активно участие в процеса на образование на родителите;
- Обвързване на осъществяваното образование с възможностите за реализация на пазара на труда;
- Прилагане на модели за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от образователната система;
- Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности;
- Насърчаване на партньорствата, обмена на практики и включването в образователни мрежи;
Осигуряване на финансово подпомагане на семейства на социално слаби ученици

6. Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията

Дейностите по изпълнение на стратегията се финансират чрез делегирания бюджет, програми, проекти, училищно настоятелство и дарения.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ / ОБЛАСТИ

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ / СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ	ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ	ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ	ОТГОВОРНИК	СРОК	ФИНАНСИРАНЕ
1.Качество на образование то и мерки за неговото повишаване	1.1. Мерки, свързани с педагогическите специалисти:	- Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез включване в обучения по приоритетните области и провеждане на вътрешноинституционална квалификация, насочена към качествено образование. - Подобряване на предварителната подготовка на учителите и	Директор, заместник - директори, педагогически специалисти	Постоянен	Делегиран бюджет

	<p>планирането за учебните часове.</p> <p>- Повишаване качеството на обучение чрез прилагане на различни методи и форми на преподаване с акцент към активно учене и развитие на ключови компетентности.</p> <p>- Използване на различните видове оценяване и разнообразни форми за проверка на компетентностите на учениците.</p>			
<p>1.2. Мерки, свързани с учениците:</p>	<p>- Осигуряване на консултации и допълнително обучение на учениците.</p> <p>- Развитие на компетентности в сферата на гражданското, здравното и интеркултурното образование.</p> <p>- Намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.</p> <p>- Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади и други училищни и извънучилищни инициативи.</p> <p>- Включване на учениците в дейности за целодневна организация на учебния ден.</p> <p>- Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение.</p>	<p>Директор, заместник - директори, педагогически специалист и</p>	<p>Постоянен</p>	<p>Делегиран бюджет</p>
<p>1.3. Мерки, свързани с училището:</p>	<p>- Анализ на резултатите от обучението през различните периоди и от външните оценявания.</p>	<p>Директор, заместник - директори</p>	<p>в края на</p>	<p>Делегиран бюджет</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Подобряване на физическата среда (основен ремонт на сградата на училището, текущи, належащи ремонти, изграждане на STEM стаи) - Създаване на достъпна архитектурна среда. - Въвеждане на иновации в СУ „Неофит Бозвели“, чрез реализиране на STEM концепция, въвеждане на Проектно базирано обучение и Модел 1:1 - Развитие на култура за иновации и поддържане на статут на иновативно училище. - Стимулиране на умения за работа в дигитална среда и за ползване на дигитални ресурси. - Създаване на условия за видимост и прозрачност на управлението на образователния процес и иновациите. - Създаване на трайни партньорства с представители на бизнеса -Участие в училищни, общински, национални и международни програми и проекти. - Ефективна комуникация с родителите. - Контролна дейност с акцент върху педагогическия контрол. - Популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти. 	<p>директор, заместник – директор АСД</p> <p>директор, заместник – директори</p> <p>Директор</p>	<p>всяка уч. год.</p> <p>2023 - 2028</p> <p>2024 – 2028</p> <p>посто янен</p>	<p>Делегиран бюджет, Община Варна, МОН – програми, проекти</p> <p>МОН – програми, проекти</p> <p>Делегиран бюджет</p>
	2.1. Формиране на	- проектни и творчески дейности, свързани с	Директор,		Делегиран

<p>2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците</p>	<p>позитивно отношение към историята на българската нация и на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство;</p>	<p>темата; - провеждане на час на класа; - Дейности с такава насоченост се планират при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време, за да могат нашите ученици да опознаят красотата на България, да посетят най-важните географски, исторически и културни забележителности и да видят многообразието на родината ни.</p>	<p>заместник - директори, Педагогически специалисти</p>	<p>Пост оянен</p>	<p>бюджет, Програми, проекти</p>
	<p>2.2. Организиране и участие в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование;</p>	<p>- Посещението на географски, исторически и културни забележителности е само част от дейностите за формиране на национална принадлежност и гордост. - Посещение на кино и театри и спортни събития.</p>			
<p>3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности</p>	<p>3.1. Поддържане на безопасни и модерни физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения, с което да мотивираме учениците да са активната страна в избора и в тренировките на своя спорт</p>	<p>- Ежедневно се проверява за изправността на наличната спортна база; - Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище. - Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците.</p>	<p>Директор, педагогически специалисти</p>	<p>Пост оянен</p>	<p>Делегиран бюджет, Програми, проекти</p>
<p>4. Гражданско, здравно,</p>	<p>4.1.</p>	<p>- интегрирано в</p>	<p>Директор,</p>	<p>посто</p>	<p>Делегиран</p>

екологично и интеркултурно образование	Възпитаване на гражданска активност и толерантност;	обучението по образователните направления; - интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти; - чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование.	педагогически специалисти	янен	бюджет, Програми, проекти
	4.2. Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;	- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;			
	4.3. Екологично възпитание и изграждане на здравна култура.	- интегрирано в обучението по образователните направления; - интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на			

		целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;			
5.Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	5.1. Създаване на добри условия и организация на образованието на учениците, подлежащи на задължително училищно образование.	<ul style="list-style-type: none"> - планирането и реализацията на дейности за подкрепа за личностно развитие на учениците според нуждите на конкретния ученик; - сформирани на различни клубове по интереси; - организиране и провеждането на дейности в извънучебното време, които да сплотят и обединят учениците. 	Директор, Педагогически специалисти	постоянен	Делегиран бюджет, Програми, проекти
	5.2. Изграждането на ефективни модели на взаимодействие между училището, семействата и институциите, които имат непосредствени ангажименти по Механизма	<ul style="list-style-type: none"> - постоянна връзка и информиране на родителите относно развитието на децата им, създаване на условия за участието на родителя в различни образователни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други; - Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, община, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта. 			
	5.3. Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното	-Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими			

	поведение	<p>групи или със специални образователни потребности.</p> <p>-Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от бабите и дядовците си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми.</p> <p>- Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден.</p> <p>- Предоставяне на финансово или друго материално подпомагане на ученици от социално слаби семейства.</p> <p>- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.</p> <p>- Налагане на санкции по ЗПУО.</p>			
6.Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание	6.1. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.	- Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности, и възможност за личностна и професионална реализация независимо от произхода на учениците	Директор, Педагогически специалист и	постоянен	Делегиран бюджет, Програми, проекти
	6.2.Осъществяване на интеркултурно образование.	- Интеркултурно образование се осъществява във всички видове училищна подготовка по учебните предмети, както и в часовете на класа.			
7.Приобщаване на деца и ученици	7.1.осъществяването на образование	-Своевременно установяване на обучителни затруднения и	Директор, Педагогически	постоянен	Делегиран бюджет,

	<p>да е адекватна интервенция на педагогическите специалисти за преодоляването им;</p> <p>- Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация;</p> <p>- индивидуален подход при работа с конкретен ученик.</p>	специалист и		Програми, проекти	
	<p>7.2. осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие</p>	<p>- със заповед на директора е определен координатор, както и екип за всеки конкретен ученик за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа;</p> <p>- за изпълнение дейностите за допълнителна подкрепа, в училището работят психолог, ресурсен учител и логопед.</p> <p>- изпълняват се всички дейности, заложи в Наредбата за приобщаващо образование.</p>			
8.Противодействие на тормоза и насилието	<p>8.1.недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището</p>	<p>- Всички служители, при постъпването си, се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;</p> <p>-В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден координационен съвет,</p>	Директор, Педагогически специалисти	постоянен	Делегиран бюджет, Програми, проекти

		<p>който отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза; изготвя оценка на ситуацията и план за превенция и интервенция на насилието и тормоза.</p> <p>- квалификация на педагогическите специалисти свързана с умения за управление на агресията; превенция на тормоз и агресия.</p>			
<p>9.Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование</p>	<p>9.1.Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция на ученици в риск от отпадане.</p>	<p>-Прилагане на модели за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от образователната система;</p> <p>- Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности;</p> <p>- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи;</p> <p>- Повишаване на качеството на образование на учениците със специални образователни потребности;</p> <p>- Подкрепа на личностното развитие на учениците;</p>	<p>Директор, Педагогически специалист и</p>	<p>постоянен</p>	<p>Делегиран бюджет, Програми, проекти</p>

Стратегията се актуализира в случаи на промяна в нормативната база или значителни промени в стратегически документи на национално и/или областно ниво.

